

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2021/2022

Tekmovalna skupina: Osnovna šola A (8. in 9. razred)

Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!

Čestitke za uvrstitev na državno raven tekmovanja s področja geografije. Veseli nas, da na njem sodeluješ.

Naloge rešuj tako, da pri nalogah izbirnega tipa klikneš na pravilno rešitev, pri nalogah odprtrega tipa pa odgovore napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi.

Poleg osnovne računalniške opreme lahko uporabljaš prazen list papirja, kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik ter barvice.

Za reševanje nalog v sklopih A in B imaš na voljo 90 minut časa.

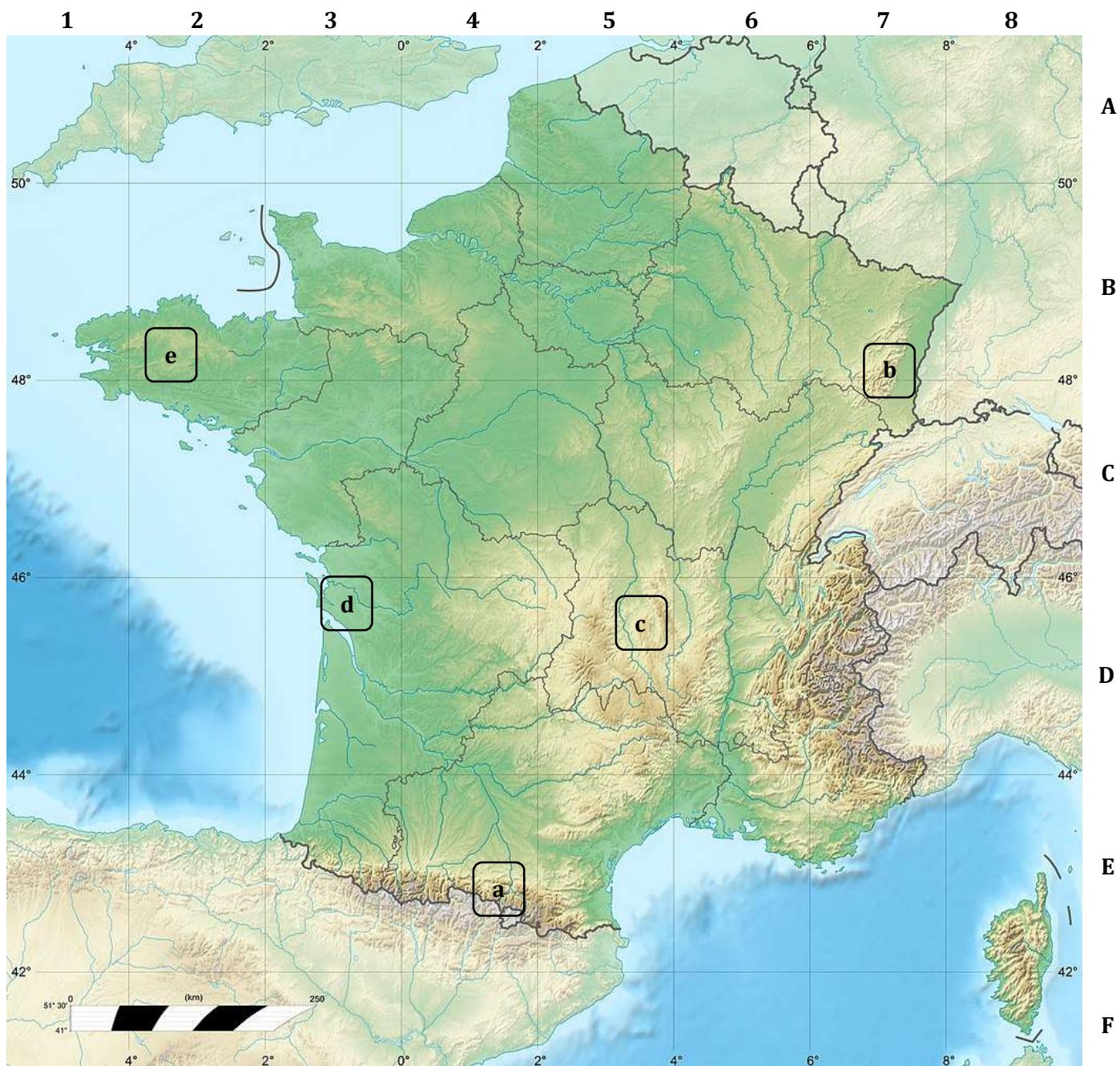
Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

SKLOP A

Pri nalogah od 1 do 20 izberi pravilni odgovor in klikni na pravilno rešitev.

Slika 1: Zemljevid Francije

Vir: Wikipedia. 2021. France. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Port_de_Venasque#/media/File:France_relief_location_map.jpg (citirano 2. 12. 2012).

1. Kateri izmed otokov pripada Franciji?

- a) Sicilija.
- b) Korzika.
- c) Sardinija.
- d) Majorka/Mallorca.
- e) Lampeduza.

2. Kako se imenujeta gorovji, ki na jugu in na jugovzhodu predstavljata mejo Francije s sosednjimi državami?

	Na jugu	Na jugovzhodu
a)	Pireneji	Alpe
b)	Ural	Centralni masiv
c)	Dinarsko gorstvo	Karpati
d)	Apenini	Ardeni
e)	Vogezi	Jura

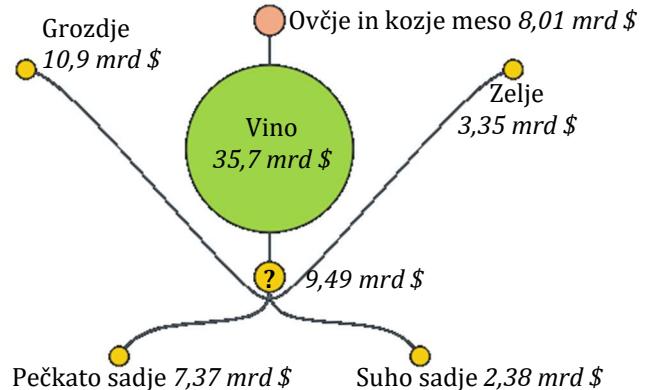
- 3. S pomočjo slike 1 razberi koordinate najsevernejše točke Francije.**
- 51°05'S 2°32'V
  - 42°20'S 2°31'V
  - 41°20'S 9°15'V
  - 48°24'S 4°47'Z
  - Nič od naštetega.
- 4. S pomočjo slike 1 izberi tisti kvadrant (med naštetimi), v katerem se nahaja estuarij.**
- A5
  - B5
  - C8
  - D3
  - E6
- 5. S pomočjo slike 1 ugotovi, v katerem kvadrantu (med naštetimi) je površje najbolj razgibano.**
- A6
  - B4
  - C2
  - D5
  - E7
- 6. Najstnica iz Andore je potovala po Franciji. Odpotovala je proti vzhodu do francoske riviere. Od tam je nadaljevala pot proti severu in jo končala v velikem mejnem jezeru s sosednjo državo. V katerem kvadrantu slike 1 se je končala njena pot?**
- D3
  - C7
  - E3
  - A4
  - E7
- 7. S pomočjo slike 1 določi, na kateri od označenih točk je bila posneta slika 2.**
- a
  - b
  - c
  - d
  - e
- 8. Francija je glavna izvoznica vina. Glede na sliko 3, kateri državi sta označeni s črkama A in B?**
	Država A	Država B
a)	Avstralija	Čile
b)	Avstralija	Kitajska
c)	Gruzija	Južnoafriška rep.
d)	Avstralija	ZDA
e)	Južnoafriška rep.	Čile
- 9. Glede na sliko 3, na kateri celini ležijo države, ki so na vrhu svetovne lestvice izvoznic vin?**
- Latinska Amerika.
  - Severna Amerika.
  - Evropa.
  - Afrika.
  - Azija.
- 10. Italija je leta 2019 izvozila vina v vrednosti 7,25 mrd \$. Glede na sliko 3, kolikšno vrednost uvoza je istega leta imela Italija?**
- 35,7 mrd \$.
  - 3,12 mrd \$.
  - 11,8 mrd \$.
  - 989 mio \$.
  - 375 mio \$.

Slika 2

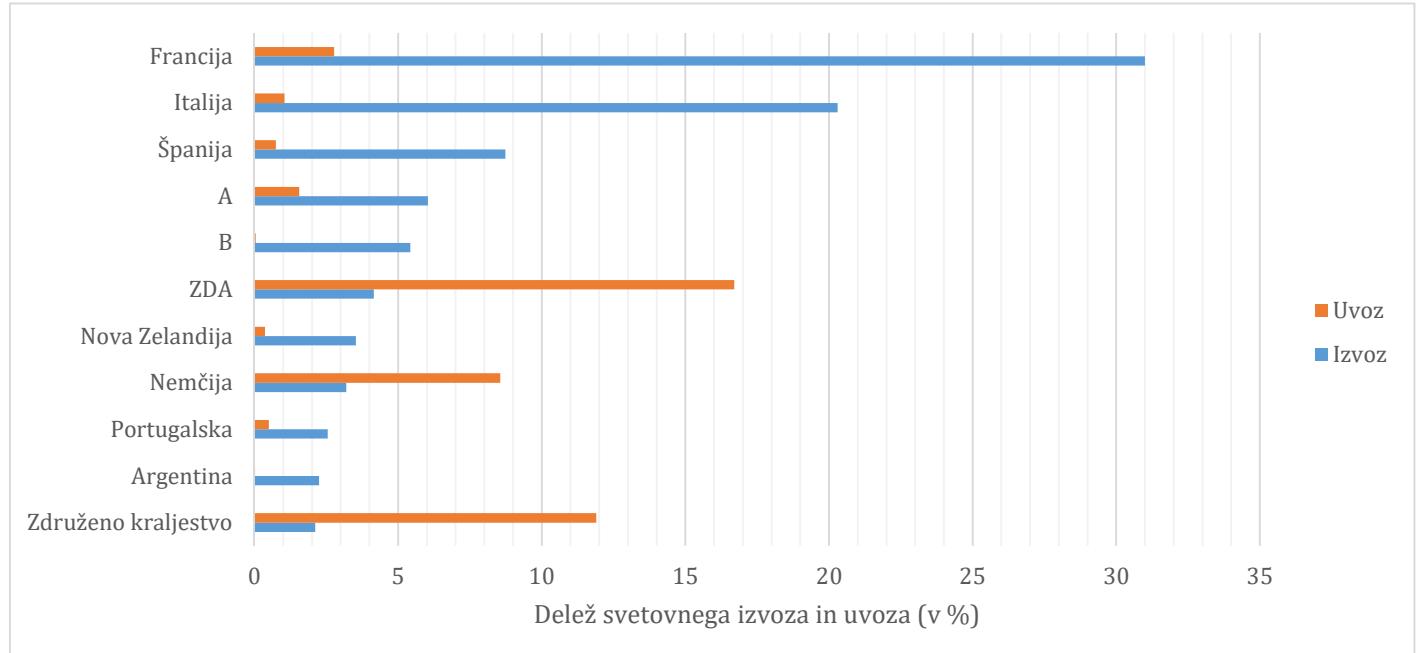
Foto: B. Stojilković, 2012.

Slika 4: Najverjetnejši izvozi izvoznic vin

Vir: OEC. 2021. URL: <https://oec.world/en/profile/hs92/wine> (citirano 2. 11. 2021).

Slika 3: Trgovanje z vini pri glavnih izvoznicah (2019)

Vir: OEC. 2021. URL: <https://oec.world/en/profile/hs92/wine> (citirano 2. 12. 2021).

11. Glede na sliki 3 in 4, kaj je najverjetneje, da države izvoznice vina še izvažajo?

- a) Tropsko sadje in olupke citrusov.
- b) Oreščke in okrasna drevesa.
- c) Jagodičevje in citruse.
- d) Jabolka in hruške.
- e) Cvetje in moko.

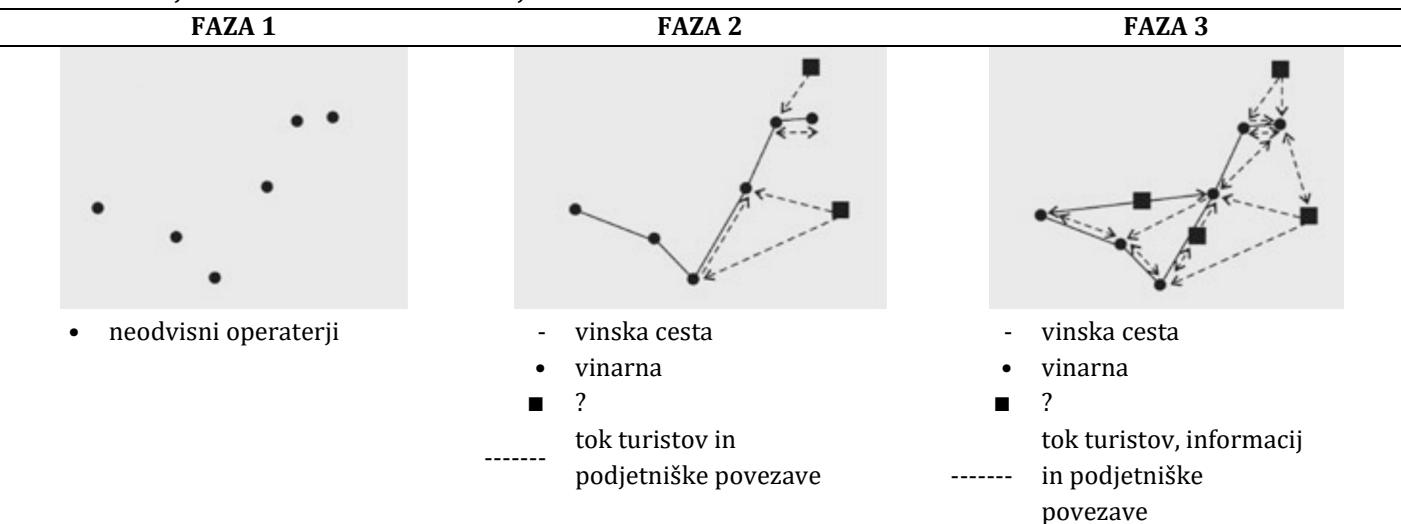
12. Kaj najverjetneje označuje kvadratni znak (■) na sliki 5?

- a) Hotelske komplekse.
- b) Središča razvoja.
- c) Domače kraje obiskovalcev.
- d) Lokalne znamenitosti.
- e) Javna stranišča.

13. S pomočjo slike 5 presodi, kaj od naštetega ni skupno vsem trem fazam razvoja turističnih destinacij.

- a) Primerne prsti, nakloni površja, podnebje in vodni pogoji za gojenje vin.
- b) Sodelovanje med različnimi vinarji.
- c) Postopoma se razvija oglaševanje z enega ponudnika na celotno območje.
- d) Večji turistični festivali in sejmi.
- e) Vinske turistične ceste so opremljene z informacijskimi tablami.

Slika 5: Razvoj vinske turistične destinacije v treh fazah

Prirejeno po: Carmichael, B. A., Senese, D. M., 2012. Competitiveness and Sustainability in Wine Tourism Regions: The Application of a Stage Model of Destination Development to Two Canadian Wine Regions. V: Dougherty, P. H. (ur.). The Geography of Wine. Dordrecht: Springer, str. 137-157.

14. Glede na sliko 5, kateri zunanji dejavnik najbolj vpliva na razvoj vinskih cest?

- a) Potrebe in želje obiskovalcev.
- b) Podjetniške značilnosti domačinov.
- c) Delovanje lokalnih usmerjevalcev razvojne politike.
- d) Naravni viri območja.
- e) Kulturna dediščina območja.

15. Skozi kateri dve državi od naštetih poteka največji vzporednik?

- a) Skozi Sudan in Indijo.
- b) Skozi Etiopijo in Filipine.
- c) Skozi Venezuela in Nigerijo.
- d) Skozi Kolumbijo in Ugando.
- e) Skozi Avstralijo in Bolivijo.

16. Kaj je značilno za fjord?

- a) Zaliv, ki se na široko odpira v morje.
- b) Majhen dotok sladke vode v zimskem času.
- c) Dno je praviloma najplitvejše pred ustjem.
- d) Položna pobočja nad zalivom.
- e) Plitvine s peskom na koncu zaliva.

Slika 6: Klimogram izbranega kraja

Vir: Climate Charts. 2021. URL: <https://climatecharts.net/> (citirano 28. 12. 2021).

17. Kaj velja za kraj, čigar klimogram vidiš na sliki 6?

- a) Leži na severni polobli v tropskem toplotnem pasu.
- b) Leži na južni polobli v tropskem toplotnem pasu.
- c) Leži na severni polobli v zmernotoplem toplotnem pasu.
- d) Leži na južni polobli v zmernotoplem toplotnem pasu.
- e) Leži na severni polobli v polarinem toplotnem pasu.

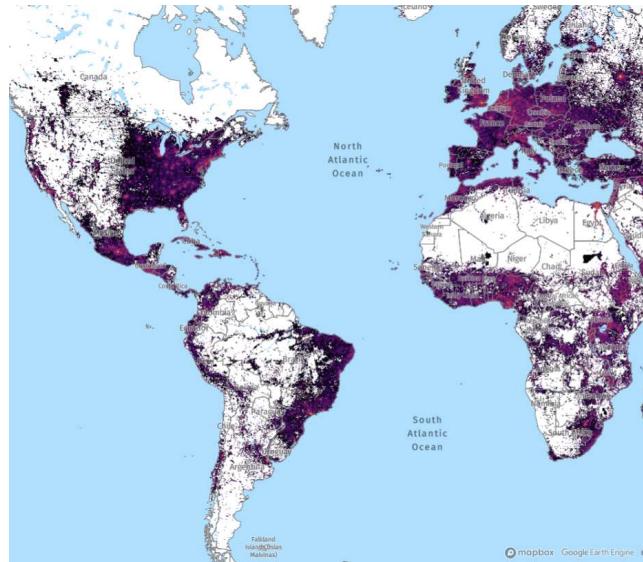
18. Marko, ki je iz Kopra, se je z družino odpeljal na izlet po Sloveniji v SV smer. Na cesti ni bilo gneče in v slabih dveh urah in pol zmerne vožnje so prispeli do:

- a) Maribora.
- b) Murske Sobote.
- c) Ljubljane.
- d) Nove Gorice.
- e) Sežane.

19. Od Kopra do Postojne je 60 km, kar je Marko prevozil v 40 minutah. Kako hitro je vozil?

- a) 100 km/h.
- b) 90 km/h.
- c) 70 km/h.
- d) 60 km/h.
- e) 40 km/h.

Slika 7: Zemljevid prostorske razmestitve izbranega geografskega elementa

Vir: Global Forest Watch. 2022. URL: <https://tinyurl.com/3bmwbue2> (citirano: 28. 12. 2021).

20. Na sliki 7 so prikazana območja z:

- a) največjo svetlobno onesnaženostjo.
- b) največjo gostoto prebivalstva.
- c) največjo biodiverziteteto živalskih in rastlinskih kopenskih vrst.
- d) najhitrejšo erozijo prsti.
- e) največjim deležem prebivalcev z univerzitetno izobrazbo.

SKLOP B

21. V katero gorsko skupino sodijo posamezni vrhovi? Vrhove iz prvega stolpca poveži z gorsko skupino v drugem stolpcu tako, da črke iz drugega stolpca prepišeš k ustreznim vrhovom. (2 točki)

— Visoki Rokav	A Julijske Alpe
— Mali Golak	B Kamniško-Savinjske Alpe
— Koroška Rinka	C Karavanke
— Obir	D Dinarsko gorstvo
— Razor	

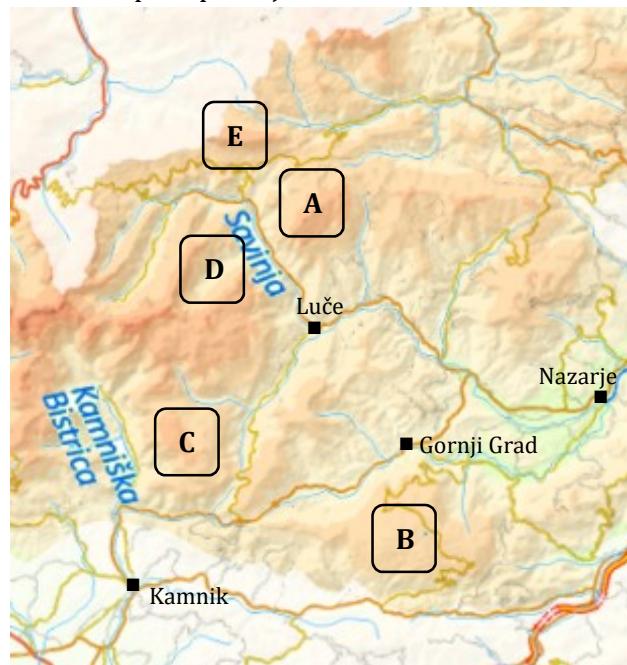
22. Vrhove razvrsti po višini od najnižjega (1) do najvišjega (4). (1 točka)

Aconcagua	—
Puncak Jaya	—
Kilimandžaro	—
Denali	—

23. Poimenuj vrhove, planote in doline, ki so označene s črkami na sliki 8. (2 točki)

	Ime
vrh A	
planota B	
planota C	
dolina D	
vrh E	

Slika 8: Alpske pokrajine

Vir: Jeršin Tomassini, K., Janžekovič, M., 2015. Alpske pokrajine. Geografija 9. Ljubljana: ZRSS, str. 129—152.

24. Slika 9 prikazuje tip kmetijstva v Andih. Zakaj je v Andih, mogoče pašno živinorejo izvajati na višji nadmorski višini kot na Uralu? (1 točka)

Slika 9: Kmetijstvo v Andih

Vir: Cigale, D., 2017. Tradicionalni sodobni odnosi človeka do gora na primeru Andov. Geografski obzornik, 64, 3–4, str. 53–62.

25. Kaj označuje rdeča prekinjena črta na zemljevidu na sliki 10? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom. (1 točka)

- a) Slovensko planinsko pot.
- b) Zahodno mejo Triglavskega naravnega parka.
- c) Rapalsko mejo 1920–1941.
- d) Mejo območja izvajanja Alpske konvencije.
- e) Mejo območij z manj oz. z več kot 3000 mm letnih padavin.

Slika 10: Julisce Alpe

Vir: GURS, 2021. URL: [e-Geodetski podatki \(gov.si\)](http://e-Geodetski podatki (gov.si)); vsebina: A. Polšak

26. Kako se imenuje rastlina na sliki 11?

(1 točka) Slika 11: Rastlina

Foto: B. Stojilković, 2021.

27. Poveži soteske s širšim okoljem, v katerem se nahajajo.

(2 točki)

—	Predelica	A	Idrijsko hribovje
—	Gačnik	B	Mangart
—	Možnica	C	Kaninsko pogorje
—	Koritnica	D	Krnsko pogorje
—	Kozjak		

28. Izberi naselja, ki so v območju Triglavskega naravnega parka.

(2 točki)

- a) Stara Fužina.
- b) Bohinjska Bistrica.
- c) Koprivnik.
- d) Gorjuše.
- e) Bovec.
- f) Log pod Mangartom.

29. Kako se imenuje reliefna oblika, ki je posledica odloženega ledeniškega gradiva na desni strani nekdanjega ledenika na sliki 12? (1 točka)

Slika 12: Ledeniška oblika

Vir: Ferk, M., Pavšek, M., 2012. Od ledeniške krnice do čelne morene. Planinski vestnik, 2012, 2, str. 10-13.

30. Navedi en dokaz, ki ga opaziš na sliki 13, za to, da je površje preoblikoval ledenik. (1 točka)

Slika 13: Ledeniško preoblikovanje površja

Foto: A. Polšak, 2020.

31. Na zavarovanih območjih upravljalci poudarjajo pomen pešpoti in kolesarskih stez. Navedi dve različni prednosti uporabe kolesarskih stez v primerjavi z uporabo pešpoti z vidika uporabnika. (2 točki)

Prednost 1: _____

Prednost 2: _____

32. Utemelji, zakaj je cesta čez Vršič posebnega pomena v primerjavi s cestami v alpske doline Vrata, Kot, krma, Planica ali s cesto na Mangartsko sedlo. (1 točka)

---

33. Kateri življenski prostor ustreza ptici belki? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom. (1 točka)

- a) Vrhovi gora.
- b) Gorske planote in platoji.
- c) Sestoji iglastega gozda na osojnih pobočjih.
- d) Strma in prepadna pobočja.

34. Dopolni spodnjo poved.**(1 točka)** Slika 14: Ptica

Na sliki 14 je:

- a) planinski orel.
- b) beloglavi jastreb.
- c) sokol selec.
- d) kragulj.

Vir: Mihelič, T., 2019. Ptice gora in energija obnovljivih virov. Vpliv vetrnic na gorsko okolje. Planinski vestnik, 7-8, str. 9-11.

35. O vplivu vetrnic na ptice marsikaj še ni popolnoma razjasnjeno, vemo pa, da vetrnice (vetrne elektrarne) v visokogorju pomenijo nevarnost za ptice. Imenuj evropsko državo, kjer vetrne elektrarne pobijejo največ ptic. **(1 točka)**

---

36. Imenuj zmetek zaznamovanih poti na Slovenskem, ki ga lahko štejemo za prvo znano markacijo v slovenskih gorah. **(1 točka)**

---

37. Kdo je avtor rdeče-bele markacije planinskih poti?**(1 točka)**

- a) Jože Škantar – Šest
- b) Johannes Frischauf
- c) Alojz Knafelc
- d) Jakob Dežman

Slika 15: Markacija

Vir: Remic, J., Mihelič, Z., 2018. Kako so nastale planinske poti. Planinske poti nekoč in danes. Planinski vestnik, 2018, 5, str. 4-6.

38. Glede na sliko 16, zapiši imeni držav, ki ju je razmejeval prikazan mejni kamen št. 10. **(1 točka)**

Država 1: _____

Država 2: _____

Slika 16: Mejni kamen

Vir: Mikša, P., 2021. Od gore do simbola: Triglav in njegova vloga pri Slovencih. Geografija v šoli, 29, 2, str. 6-14.

39. Zapiši tri dejavnosti, s katerimi so zavedni slovenski planinci (gorniki) skušali v slovenskih Alpah tekmovati z nemškim vplivom oz. s katerimi so se uprli nemškemu »prisvajanju« naših gora v 19. in začetku 20. stol. (2 točki)

Dejavnost 1: _____

Dejavnost 2: _____

Dejavnost 3: _____

40. V katerih treh vlogah (elementih državnosti) se Triglav pojavlja kot državni simbol v današnji Sloveniji? (2 točki)

Vloga 1: _____

Vloga 2: _____

Vloga 3: _____

41. Z opisom vzroka in posledice pojasnji vpliv globalnega segrevanja, ki se lahko izrazi v prihodnosti na področju turizma v Alpskih pokrajinah Slovenije. (1 točka)

---

42. Oglej si slike 17 in 18, na katerih sta bolivijski in kirgizijski grb. Presodi in pojasi, zakaj upodabljava gore. (1 točka)

Slika 17: Zastava Bolivije.

Vir: Wikipedia. 2021. Bolivia. URL:
https://en.wikipedia.org/wiki/Coat_of_arms_of_Bolivia#/media/File:Escudo_de_Bolivia.svg (citirano 15. 10. 2021).

Slika 18: Zastava Kirgizije.

Vir: Wikipedia. 2021. Kyrgyzstan. URL:
https://en.wikipedia.org/wiki/Emblem_of_Kyrgyzstan#/media/File:Emblem_of_Kyrgyzstan.svg (citirano 15. 10. 2021).

---

43. Načrtuj, kako bi lahko sam/-a spodbujal/-a gorsko identiteto državljanov Slovenije danes. Zapiši konkreten predlog. (1 točka)
